

Ontwerpbesluit van GS van Utrecht**VERZONDEN 06 APR. 2016**

DATUM	6 april 2016	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-NB-SALMEL-2013-6414	REFERENTIE	de heer W. Kerpershoek
NUMMER	8180039B	DOORKIESNUMMER	030-2582343
UW BRIEF VAN	21 november 2014	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	wouter.kerpershoek@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	Voorschriften en beperkingen Toelichting op beweidning	ONDERWERP	Ontwerpbesluit op aanvraag Natuurbeschermingswet vergunning

Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag d.d. 21 november 2014 van Maatschap van Bommel, Tiendweg 36 in Lopik, om een vergunning op grond van artikel 19d, eerste lid en 16, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, voor de bedrijfslocatie Tiendweg 36 in Lopik.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet), de Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012 (hierna: de Verordening) en de Beleidsregel veehouderij, stikstof en Beschermd Natuurmonumenten Provincie Utrecht 2013 (hierna: de Beleidsregel) besluiten wij:

- de gevraagde vergunning op grond van artikel 19d, eerste lid en 16, eerste lid, van de Nbwet te verlenen;
- dat de bij deze beschikking behorende aanvraag deel uitmaakt van deze beschikking;
- aan dit besluit de voorschriften en beperkingen te verbinden, zoals die in de bijlage bij deze beschikking zijn opgenomen.

II. Omschrijving van de aanvraag

Op 21 november 2014 hebben wij een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 19d, eerste lid en 16, eerste lid, van de Nbwet ontvangen op naam van Maatschap van Bommel. Het bedrijf is gelegen op de locatie plaatselijk bekend als Tiendweg 36 in Lopik gelegen in de provincie Utrecht.

Voor uw aangevraagde veebestand is voor de planlocatie niet eerder een vergunning in het kader van de Nbwet afgegeven door de provincie Utrecht. Het veebestand conform de Nbwet aanvraag wordt afgezet tegen het bestaand gebruik, oftewel aan het veebestand dat gehouden werd op de referentiedata¹. Voor de Habitatrichtlijngebieden is de referentiedatum 7 december 2004 en voor de Vogelrichtlijngebieden is dat 20 mei 1994, 14 februari 1997 en 24 maart 2000. Is na relevante referentiedata sprake van een lagere ammoniakemissie dan ten tijde van aanwijzing, dan vormt deze lagere ammoniakemissie uw recht voor de Nbwet². Voor de Beschermd Natuurmonumenten hanteert de provincie Utrecht als referentiedatum 7 december 2004.

¹ 14 februari 1997, 24 maart 2000 en 7 december 2004

² ABRvS 13 november 2013, zaaknummers 201303243/1/R2 en 201303324/1/R2 en 201303514/1/R2 en 201303816/1/R2; Uitspraak 201211640/1/R2

III. Procedure

III A Aanvraag

De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals beschreven in paragraaf 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

III B Toezending

PM

III C Terinzagelegging

PM

IV. Toetsingskader Nbwet

Het is op grond van artikel 16, eerste en vierde lid, van de Nbwet verboden om zonder vergunning handelingen in of buiten een Beschermd Natuurmonument te verrichten, of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het Beschermd Natuurmonument of voor dieren of planten in het Beschermd Natuurmonument of die het Beschermd Natuurmonument ontsieren. Tevens is het verboden in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.

De Crisis- en herstelwet (hierna: CHW) heeft geleid tot het vervallen van artikel 16, derde lid van de Nbwet. Dit betekent dat niet alleen vergunning verleend kan worden voor handelingen van groot maatschappelijk belang (zoals bepaald in artikel 16, derde lid van de Nbwet). Er is ruimte gecreëerd voor een breder toetsingskader waarin naast ecologische belangen ook economische, sociale en culturele belangen kunnen worden meegenomen in de vergunningverlening.^{3 4}

Het is op grond van artikel 19d, eerste lid, Nbwet verboden om zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten te realiseren onderscheidenlijk te verrichten, die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, van de wet aangewezen gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval, projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

De Verordening en de Beleidsregel bevatten regels voor de afhandeling van aanvragen en meldingen en stellen regels inzake de vermindering van stikstofdepositie van veehouderijen op Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten.

V. Toetsing en belangenafweging

De ammoniakemissie afkomstig uit het bedrijf heeft mogelijk een verstorend effect op de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen en de Haack, Oostelijke Vechtplassen, Uiterwaarden Lek, Biesbosch, Loevestein, Pompeveld & Komsche Boezem, Zouweboezem en Lingegebied en Diefdijk-Zuid. Deze gebieden zijn binnen 25 kilometer van de locatie gelegen. Daarnaast heeft de veehouderij mogelijk een effect op de Beschermd Natuurmonumenten Kamerikse Nessen en Moerasterreinen langs de Bijleveld.

Voor Habitatrichtlijngebieden en Beschermd Natuurmonumenten hanteert de provincie Utrecht als referentiedatum 7 december 2004. Voor Vogelrichtlijngebieden hanteert de Provincie Utrecht de referentiedata 20 mei 1994, 14 februari 1997 of 24 maart 2000.

Aangezien de gebieden Nieuwkoopse Plassen en de Haack, Zouweboezem en Oostelijke Vechtplassen binnen 25 kilometer van de veehouderij gelegen zijn, zijn in onderhavig geval de referentiedata 20 mei 1994, 14 februari 1997 en 24 maart 2000 van toepassing.

De ammoniakemissie op de referentiedata is bepaald op basis van gegevens, zoals aangeleverd door de aanvrager op 21 november 2014 voor de planlocatie.

Op de referentiedata had het bedrijf op de locatie Tiendweg 36 in Lopik een vergunning op grond van de Hinderwet van 10 augustus 1992. In tabel 1 is de vergunde situatie weergegeven op de referentiedata.

Uit de vergunningenhistorie voor de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

³ Nbwet, geldend op 4 april 2011.

⁴ Memorie van Toelichting, Crisis- en herstelwet, artikelsgewijze toelichting 3.8, onderdeel A, onder 1.

(Wabo) blijkt dat er nadien geen wijzigingsvergunning is verleend met een lagere ammoniakemissie. De vergunde situatie zoals weergegeven in tabel 1 is uw recht voor de Nbwet.

Tabel 1: Referentiesituatie

Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor per dier (kg NH ₃ /jr.)	Emissie totaal (kg NH ₃ /jr.)
A1.100	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	51	13,0	663,0
A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	67	4,4	294,8
A4.100	Vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	65	3,5	227,5
Totaal:				1.185,3

In tabel 2 is de beoogde situatie aangegeven.

Tabel 2: Beoogde situatie

Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor per dier (kg NH ₃ /jr.)	Emissie totaal (kg NH ₃ /jr.)
A1.100	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	74	13,0	962,0
A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	46	4,4	202,4
B1.100	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg overige huisvestingssystemen	10	0,7	7,0
C1.100	Geiten ouder dan 1 jaar, overige huisvestingssystemen	7	1,9	13,3
Totaal:				1.184,7

De ammoniakemissie in de beoogde situatie neemt af met 0,5 kg NH₃/jr. ten opzichte van de referentiesituatie.

De aan de ammoniakemissie gerelateerde stikstofdepositie van het veebestand in de uitgangssituatie (Tabel 1) en het gewenste veebestand (Tabel 2) aan de Tiendweg 36 in Lopik is berekend met het model AAgro-Stacks.

Uit de berekeningen blijkt dat de depositie ten opzichte van Utrechtse Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten in de beoogde situatie gelijkblijvend is aan de depositie ten tijde van de referentiesituatie.

Ten aanzien van mogelijke aspecten als gevolg van het toepassen van bemesten en beweiden is de vraag of deze activiteiten al dan niet onlosmakelijk moeten worden gezien van de aangevraagde bedrijfsvoering. In de aanvraag wordt de bemesting van percelen niet aangevraagd. Ten aanzien van bemesten willen we verwijzen naar een recente uitspraak van de Raad van State (201501086/1/R3), waarin gesteld is dat bemesten als een niet-onlosmakelijke activiteit met het houden van dieren moet worden gezien en dan ook niet als één project met het houden van vee behoeft te worden aangevraagd en vergund. Zodoende zijn de effecten van bemesting niet betrokken bij de beoordeling en ook niet vergund.

Uit de aanvraag blijkt dat er wel beweiding wordt toegepast. Gelet op de onlosmakelijkheid met het huisvesten van dieren in stallen, zijn de effecten van deze handeling betrokken bij de beoordeling. Ten aanzien van effecten van beweiding verwijzen wij naar Bijlage 1, waarin de uitkomsten van berekeningen omtrent ammoniakverliezen als gevolg van beweiding worden gepresenteerd. Hieruit blijkt dat als gevolg van gestage reducties van stikstofgehalten in weidegras, de ammoniakverliezen als gevolg van beweiding voor de aangevraagde bedrijfssituatie gereduceerd zijn ten opzichte van de referentiesituaties. Zie onderstaande tabel.

Tabel 3: Samenvatting NH3 emissie als gevolg van beweiden in de diverse referentie jaren en de beoogde situatie.

Graasdiercategorie	kalenderjaar				
	1994	1997	2000	2004	Beoogd (op basis cijfers 2014)
Melk- en kalfkoeien > 2 jaar	201,5	229,3	84,2	58,4	57,5
Schapen	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1
Vrouwelijk jongvee < 1 jaar*	39,3	44,7	19,8	22,6	5,3
Vrouwelijk jongvee > 1 jaar*	129,0	146,8	65,5	42,8	18,5
Totaal	369,8	420,8	169,4	123,8	85,4

*Uit Statline informatie van de kalenderjaren 2008-2015 is gebleken dat de verhouding tussen jongvee < 1 jaar en >1 jaar gemiddeld 0,49: 0,51 is. Van voorgaande jaren is geen informatie beschikbaar en omdat er geen aanwijzingen zijn dat dit in het verleden anders zou zijn, is hiervan uitgegaan.

De afname van emissie is daarmee gegarandeerd. Gelet op deze grote afname en het feit dat het bedrijf op circa 1.525 meter van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ligt en beweiding plaatsvindt op de percelen rond de bedrijfslocatie (de zogenaamde huispercelen) en daarmee ook niet of nauwelijks wijzigen is de reductie van stikstofdepositie als gevolg van beweiding daarmee ook gegarandeerd. Nadelige effecten als gevolg van beweiden zijn daarmee uitgesloten.

Nu ook is gebleken dat er geen andere schadelijke handelingen ten gevolge van de voorgenomen activiteiten plaatsvinden kan er vanuit de provincie Utrecht een Nbwet-vergunning worden verleend.

VI. Zienswijzen
PM

VII. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit
PM

VIII. Conclusie
Voor de voorgenomen bedrijfswijziging kan vanuit de provincie Utrecht een vergunning in het kader van de Nbwet worden verleend. De aangevraagde wijziging van het veebestand is vergunbaar.

IX. Beroep
PM

X. Inwerkingtreding
PM

XI. Overleg en informatie
Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met de heer W. Kerpershoek, op telefoonnummer 030-2582343.

XII. Verzending

Het origineel van dit ontwerpbesluit te zenden aan:

- Maatschap van Bemmelen, Tiendweg 36 in Lopik

Een afschrift van dit ontwerpbesluit wordt verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de Gemeente Lopik, Postbus 50 in Lopik;
- Omgevingsdienst Haaglanden, Postbus 14060 in Den Haag;
- Omgevingsdienst RUD, Postbus 85242 in Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Afdeling Uitvoering Fysieke Leefomgeving

Bijlage 1

Toelichting emissies van beweiden

Het effect van beweiding is de laatste decennia sterk veranderd onder invloed van dalende stikstofgehalten in het weidegras. Dit als gevolg van lagere toegestane hoeveelheden dierlijke mest en kunstmest, die volgens de toedieningsnormen kunnen worden gegeven. In onderstaande tabellen is weergegeven hoeveel ammoniak er vervluchtigt bij respectievelijk 51 melk- en kalfkoeien, 33 stuks vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar en 34 stuks vrouwelijk jongvee ouder dan 1 jaar versus een wijziging tot 74 melk- en kalfkoeien, 10 schapen, 22 stuks vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar en 24 stuks vrouwelijk jongvee ouder dan 1 jaar, uitgaande van stikstofexcreties, TAN gehalten en emissies zoals die plaatsvonden in referentiejaar 1997, 2000 en 2004 ten opzichte van de beoogde situatie (meest recente kentallen 2014). Dit voor een situatie op klei en veengronden, waarin Tiendweg 36 in Lopik is gelegen. Hieruit blijkt dat de emissie vanuit beweiding in de huidige situatie sterk is afgenomen ten opzichte van die in de relevante referentiejaar.

Tabel 4a t/m e: Overzicht van NH₃-verliezen per hectare beweide grasland bij beweiding op zandgronden in de referentiejaar (1997, 2000, 2004) ten opzichte van 2014 (meest recente). De cijfers zijn representatief voor alle beweidingssystemen. Cijfers zijn afgeleid van Bruggen, C. van, A. Bannink, C.M. Groenestein, J.F.M. Huijsmans, H.H. Luesink, S.M. van der Sluis, G.L. Velthof & J. Vonk (2015). Emissies naar lucht uit de landbouw 1990-2013. Berekeningen van ammoniak, stikstofoxide, lachgas, methaan en fijn stof met het model NEMA. Wageningen, WOT Natuur & Milieu.

Tabel 4a: Verlies ammoniak referentiejaar 1994

Vergunde graasdiercategorie	Excretie N (kg N-tot/dier/jr)	%TAN(NH ₃ -stikstof)	Excretie NH ₃ -stikstof (kg NH ₃ /dier/jr.)	Emissie-factor beweiding in % van NH ₃ -stikstof	NH ₃ -emissie per dier	Aantal dieren	Totale NH ₃ -emissie (kg NH ₃ /jr.)
Melk- en kalfkoeien	55,6	77%	52,0	8%	3,95	51	201,5
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie < 1 jaar	15,2	85%	15,7	8%	1,19	33	39,3
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie > 1 jaar	47,8	86%	49,9	8%	3,79	34	129,0
Totaal							369,8

Tabel 4b: Verlies ammoniak referentiejaar 1997

Vergunde graasdiercategorie	Excretie N (kg N-tot/dier/jr)	%TAN(NH ₃ -stikstof)	Excretie NH ₃ -stikstof (kg NH ₃ /dier/jr.)	Emissie-factor beweiding in % van NH ₃ -stikstof	NH ₃ -emissie per dier	Aantal dieren	Totale NH ₃ -emissie (kg NH ₃ /jr.)
Melk- en kalfkoeien	57,2	78%	54,2	8%	4,50	51	229,3
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie < 1 jaar	15,8	85%	16,3	8%	1,35	33	44,7
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie > 1 jaar	49,8	86%	52,0	8%	4,32	34	146,8
Totaal							420,8

Tabel 4c: Verlies ammoniak referentiejaar 2000

Vergunde graasdiercategorie	Excretie N (kg N-tot/dier/jr)	%TAN(NH ₃ -stikstof)	Excretie NH ₃ -stikstof (kg NH ₃ /dier/jr.)	Emissie-factor beweiding in % van NH ₃ -stikstof	NH ₃ -emissie per dier	Aantal dieren	Totale NH ₃ -emissie (kg NH ₃ /jr.)
Melk- en kalfkoeien	43,5	71%	37,5	4%	1,65	51	84,2
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie < 1 jaar	13,7	82%	13,6	4%	0,60	33	19,8
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie > 1 jaar	42,9	84%	43,8	4%	1,93	34	65,5
Totaal							169,4

Tabel 4d: Verlies ammoniak referentiejaar 2004

Vergunde graasdiercategorie	Excretie N (kg N-tot/dier/jr)	%TAN(NH ₃ -stikstof)	Excretie NH ₃ -stikstof (kg NH ₃ /dier/jr.)	Emissie-factor beweiding in % van NH ₃ -stikstof	NH ₃ -emissie per dier	Aantal dieren	Totale NH ₃ -emissie (kg NH ₃ /jr.)
Melk- en kalfkoeien	36,3	65%	28,7	4%	1,15	51	58,4
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie < 1 jaar	17,6	80%	17,1	4%	0,68	33	22,6
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie > 1 jaar	33,2	78%	31,4	4%	1,26	34	42,8
Totaal							123,8

Tabel 4e: Verlies ammoniak beoogde situatie

Vergunde graasdiercategorie	Excretie N (kg N-tot/dier/jr)	%TAN(NH ₃ -stikstof)	Excretie NH ₃ -stikstof (kg NH ₃ /dier/jr.)	Emissie-factor beweiding in % van NH ₃ -stikstof	NH ₃ -emissie per dier	Aantal dieren	Totale NH ₃ -emissie (kg NH ₃ /jr.)
Melk- en kalfkoeien	25,4	63%	19,4	4%	0,78	74	57,5
Schapen	11,7	72%	10,2	4%	0,41	10	4,1
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie < 1 jaar	6,5	77%	6,1	4%	0,24	22	5,3
Vrouwelijk jongvee voor de melkveehouderij en voor de vleesproductie > 1 jaar	21,4	74%	19,2	4%	0,77	24	18,5
Totaal							85,4

Bijlage 2

Voorschriften en beperkingen verbonden aan de vergunning voor de locatie Tiendweg 36 in Lopik

1. De aanvraag met de daarbij behorende bescheiden maakt deel uit van de vergunning, net als de tekening met kenmerk B150943-61 laatst gewijzigd op 23 december 2015 van de planlocatie.
2. De vergunninghouder moet de provinciale toezichthouder medewerking verlenen en zo nodig hulpmiddelen verstrekken om adequaat toezicht te kunnen houden op de gestelde voorschriften en beperkingen verbonden aan de vergunning.
3. Op de planlocatie mogen maximaal de aantallen diersoorten worden gehouden in de daarvoor ingerichte huisvestingssystemen, met de daarbij behorende berekende maximale ammoniakemissie per diersoort, in overeenstemming met onderstaande tabel 5:

Tabel 5:

Stalsysteem (RAV-code)	Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor per dier (kg NH ₃ /jr.)	Emissie totaal (kg NH ₃ /jr.)
A1.100	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	74	13,0	962,0
A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	46	4,4	202,4
B1.100	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg overige huisvestingssystemen	10	0,7	7,0
C1.100	Geiten ouder dan 1 jaar, overige huisvestingssystemen	7	1,9	13,3
Totaal:				1.184,7

4. De vergunninghouder mag geen wijzigingen in huisvestingssystemen aanbrengen, of meer dieren boven de toegestane maximale aantallen per stalsysteem houden, of andere soorten dieren in andere stalsystemen houden dan de daarvoor bestemde stalsystemen in tabel 5 van deze beschikking.
5. De vergunninghouder moet een registratie/administratie bijhouden, voor zover dit niet al voortvloeit uit andere wettelijke verplichtingen, en op eerste vordering daarin inzage geven over het gebruik van en het type huisvestingssysteem of systemen en/of aantallen en soort dieren per huisvestingssysteem en daarbij behorende RAV-codes lopende het kalenderjaar en het voorafgaande kalenderjaar.

